

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0423U100174

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-10-2023

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України № 1543 від 20.12.2023 р. С. 11

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Островський Денис Миколайович

2. Denys M. Ostrovskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 16.00.06

Назва наукової спеціальності: Гігієна тварин та ветеринарна санітарія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-10-2023

Спеціальність за освітою: Ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.12

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41.29, 68.41.31, 68.41.39

Тема дисертації:

1. Санітарно-гігієнічна оцінка впливу на організм птиці зерна пшениці контамінованого токсигенними мікроміцетами
2. Sanitary and hygienic assessment of the effect on the bird body of wheat grain contaminated with toxigenic micromycetes

Реферат:

1. В дисертації зроблено санітарно-гігієнічну оцінку зерна пшениці контамінованого мікроміцетами у різних регіонах України та встановлено їх токсигенний потенціал. Серед них визначали потенційних продуцентів мікотоксинів, зокрема дезоксиніваленолу. Визначено температурно-вологісний режим, види субстрату та тривалість токсиногенезу грибів роду *Fusarium*. Досліджено кількісний та якісний склад епіфітної і ендоефітної мікобіоти зерна пшениці, вирощеної у різних регіонах України: Степ, Лісостеп та Полісся. Серед виділених ізолятів мікроміцетів виявлено продуцентів фузаріотоксинів – дезоксиніваленолу, а також Т-2, F-2

токсинів, моніліформіну, фумонізину В1 та аспергілотоксинів – афлатоксинів, пеніцилової, коевої та аспергілової кислот. Найбільш частими контамінантами зерна пшениці були мукоральні гриби та гриб *Alternaria alternata*. Відносно рідше зустрічались гриби роду *Aspergillus* та *Penicillium*, рідко гриби роду *Fusarium*. Мукоральні гриби контамінували зерно пшениці в регіоні Степу щорічно у 100 % зразків і в межах від 90 до 94,1 % у Лісостепу та Степу. Внаслідок дезоксиніваленотоксикозу мишей у печінці, серці і нирках виявляли дегенеративні зміни. Введення курчатам кросу Адлер сріблястий дезоксиніваленолу в дозі 70 мг/кг маси тіла спричинило зниження маси тіла, зміну активності ізоферментів лужної фосфатази та обміну окремих макроелементів у сироватці крові, що супроводжувалося патологічними змінами у нирках, серці та печінці. Доведено також імуносупресивну дію дезоксиніваленолу до збудника хвороби Ньюкасла в організмі курчат. Сорбент Мікосорб у кількості 20 г/г корму попереджував втрату маси курчат протягом 3 тижнів експерименту, а також знижував вираженість патологічних змін внутрішніх органів викликаних дезоксиніваленотоксикозом.

2. In the dissertation, a sanitary and hygienic assessment of wheat grain contaminated with micromycetes in different regions of Ukraine was made and their toxigenic potential was established. Among them, potential producers of mycotoxins, in particular deoxynivalenol, were identified. The temperature-humidity regime, types of substrate and duration of toxinogenesis of fungi of the genus *Fusarium* were determined. Quantitative and qualitative composition of epiphytic and endophytic mycobiota of wheat grain grown in different regions of Ukraine: Steppe, Forest Steppe, and Polissia was studied. Among the selected micromycete isolates, producers of fusariotoxins – deoxynivalenol, as well as T-2, F-2 toxins, moniliformin, fumonisin B1 and aspergillotoxins – aflatoxins, penicillic, kojic and aspergillic acids were found. The most frequent contaminants of wheat grain were mucoral fungi and the fungus *Alternaria alternata*. Fungi of the genera *Aspergillus* and *Penicillium* were found relatively less often, fungi of the genus *Fusarium* were rare. Mucoral fungi contaminated wheat grain in the Steppe region annually in 100 % of the samples and between 90 and 94.1 % in the Forest Steppe and Steppe. As a result of deoxynivalenolotoxicosis, degenerative changes were detected in the liver, heart and kidneys of mice. The introduction of deoxynivalenol at a dose of 70 mg/kg of body weight to Adler silver cross chickens caused a decrease in body weight, a change in the activity of alkaline phosphatase isozymes and the exchange of certain macroelements in blood serum, which was accompanied by pathological changes in the kidneys, heart and liver. The immunosuppressive effect of deoxynivalenol on the causative agent of Newcastle disease in chickens has also been proven. The Mycosorb sorbent in the amount of 20 g/kg of feed prevented the weight loss of chickens during the 3 weeks of the experiment, and also reduced the severity of pathological changes in internal organs caused by deoxynivalenolotoxicosis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Рухляда В. В., Островський Д. М., Курченко І. М. Епіфітна і ендофітна мікобіота зерна пшениці в Україні. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2009. Вип. 62. С. 78–80.
- Рухляда В. В., Утеченко М. В., Островський Д. М. Вплив дезоксиніваленолу на білих мишей. Вісник Сумського національного аграрного університету. 2009. Вип. 6 (25). С. 116–119.
- Островський Д. М. Біосинтез дезоксиніваленолу грибом *Fusarium graminearum* Schwabe штам 195/1 на різних зернових субстратах. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. 2009. Вип. 19. Ч. 2. Т. 1. С. 129–132.

- Рухляда В. В., Андрійчук А. В., Розпутня О. А., Островський Д. М. Контамінація зерна кукурудзи фузаріотоксинами Т-2, F-2 та ДОН. Ветеринарна медицина України. 2010. № 8. С. 31–33.
- Андрійчук А. В., Білан А. В., Сидорчук П. І., Островський Д. М. Токсигенні властивості мікроміцетів зерна пшениці та ячменю. Вісник аграрної науки. 2011. № 9. С. 22–24.
- Островський Д. М., Мельник А. Ю., Утеченко М. В. Вивчення впливу дезоксиніваленолу на курчат кросу Адлер сріблястий та профілактичної дії мікосорбу. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2014. Вип. 14 (114). С. 151–156.
- Островський Д. М., Корнієнко Л. Є., Андрійчук А. В. Мікроміцети зерна пшениці в Україні. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2017. Вип. 1 (133). С. 157–162.
- Островський Д. М., Андрійчук А. В., Зоценко В. М. Мікроміцети зерна пшениці в Україні. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2018. Вип. 1 (140). С. 116–122.
- Островський Д. М. Біохімічні зміни сироватки крові курчат внаслідок дії дезоксиніваленолу. Біологія тварин. 2016. Т. 18. № 3. С. 71–77.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: профілактика мікотоксикозів тварин

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0107U012292

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнієнко Леонід Євгенович
2. Leonid Y. Korniienko

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи

Код за ЄДРПОУ: 00699690

Місцезнаходження: вул. Донецька, 30, Київ, 03151, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данкович Роман Степанович
2. Roman S. Dankovych

Кваліфікація: к. вет. н., доц., 16.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького**Код за ЄДРПОУ:** 00492990**Місцезнаходження:** вул. Пекарська, буд. 50, Львів, 79010, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Якубчак Ольга Миколаївна
2. Olha M. Yakubchak

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України**Код за ЄДРПОУ:** 00493706**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко Лариса Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Шевченко Лариса Василівна

Боярчук Сергій Васильович

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна